

Wspólne posiedzenie Komitetu Nauk Demograficznych i Sekcji Socjologii Rodziny PTS

Polityka rodzinna wobec przemian rodziny

Serdecznie zapraszamy na wspólne posiedzenie Komitetu Nauk Demograficznych i Sekcji Socjologii Rodziny PTS, które odbędzie się **30 października 2019 (środa) w Pałacu Kultury i Nauki, sala 2604 w godz. 12:20 – 14:20.**

Iwona Taranowicz, Przemiany form życia rodzinnego - wyzwania dla polityki społecznej

Współczesne życie rodzinne przyjmuje tak wiele form, że socjologowie zadają sobie pytanie co konstytuuje rodzinę. Jest ona w coraz mniejszym stopniu społeczną instytucją, jednostki tworzą ją poprzez codzienne praktyki będące efektem negocjacji między nimi. Zamiast wspólnoty zadań mamy wspólnotę uczuć. Związki rodzinne nie są przypisane z racji pokrewieństwa lub powinowactwa i stają się przedmiotem wyborów. Dla polityki społecznej przemiany, jakim podlega współczesna rodzina stanowią nie lada wyzwanie. Czy wszystkie formy życia rodzinnego powinny być w takim samym stopniu wspierane przez państwo? Czy pomoc powinna być świadczona bezpośrednio rodzinie, czy też może lepiej ograniczyć bezpośrednią politykę rodzinną, a skupić się na rynku pracy, systemie edukacji, systemie ochrony zdrowia itp.? Polityka nie może pozostawić tych pytań bez odpowiedzi, bowiem jednostki stają współcześnie wobec wyboru, czy zakładać rodzinę czy też inwestować w siebie. Rodzina wciąż pozostaje atrakcyjna, ale koszty tego wyboru są bardzo wysokie. Prócz tradycyjnie przypisanych jej zadań rodzina musi radzić sobie z wyzwaniami stawianymi jej przez współczesność, nieznanymi wcześniej.

Irena E. Kotowska, O konieczności redefinicji polityki rodzinnej – perspektywa demograficzna

W literaturze przedmiotu nie istnieje jedna definicja polityki rodzinnej, ale w różnych definicjach stale pojawia się „rodzina” i jej „funkcjonowanie”. Jednak to, jaką grupę osób uznawać za rodzinę i jak ujmować jej funkcjonowanie, wymaga wyraźnego określenia. Nie może ono pomijać głębokich przemian, jakim współcześnie podlegają zachowania indywidualne dotyczące powstawania grup osób powiązanych emocjonalnie, poprzez więzy krwi i powinowactwa, ich rozpadu oraz ich wzajemnych relacji. Pierwszy postulat dotyczący redefiniowania polityki rodzinnej odnosi się do uwzględnienia rosnącego zróżnicowania form rodziny nuklearnej (pary bez dzieci lub z dziećmi oraz samotnego rodzica) zarówno ze względu na dotyczące jej zachowania demograficzne (tworzenie rodziny, prokreacja, rozpad rodziny), jak i organizację życia rodzinnego (podział według płci zobowiązań dotyczących dostarczania środków utrzymania oraz zobowiązań opiekuńczych). Struktury (sieci) rodzinne (krewniacze), w których funkcjonują rodziny nuklearne, stają się coraz bardziej złożone, do czego też dodatkowo przyczyniają się zmiany relacji międzypokoleniowych wywołane spadkiem płodności i wydłużeniem życia ludzkiego. Rośnie więc liczba współistniejących generacji oraz zmniejsza się liczba krewnych w tej samej generacji. Drugi postulat odnosi się do zmiany zakresu polityki rodzinnej - nie może ona ograniczać się do rodzin nuklearnych, ale powinna też brać pod uwagę sieci rodzinne, w tym relacje między dorosłymi dziećmi, tworzącymi własne rodziny, a ich rodzicami czy innymi członkami tych sieci. Ostatni postulat związany jest z funkcjonowaniem rodzin/sieci rodzinnych w warunkach dokonujących się zmian na rynku pracy i zmian ról społecznych kobiet i mężczyzn - polityka rodzinna powinna uwzględniać łączenie pracy i opieki przez kobiety i mężczyzn w przebiegu życia.